

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

BASHKIA MAT

SPECIFIKIME TEKNIKE

Objekti: Ndertimin e ambienteve rekreative dhe struktura ekologjike turistike ne kuader te projektit me titull "Menaxhimi i koordinuar per binomin mjedis- turizem, potencial per zhvillim social dhe ekonomik ne NJVV Mat"

AUTORITETI KONTRAKTOR
"BASHKIA MAT"

PËRGATITI
"DERBI-E" Sh.p.k

DERBI-E STUDIO
Ing. Laurent DEDJA

1. PËERSHKRIMI

1.1 Të përgjithshme.

Bashkia Mat është një NJVV që ka në administrim të saj 8 njësi administrative të cilat janë të shtrira në një territor prej 493 km². Disa njësi administrative janë në distanca të largëta nga qendra administrative Burrel dhe si rrjedhojë disa shërbime ofrohen me vështirësi dhe jo në kohën e duhur. Kjo është më shumë e theksuar në fusha siç është mbrojtja e mjedisit në situata emergjente, shërbimet me hapësira çlodhëse për të rinjtë e zonave apo ngritja e strukturave të shërbimeve për turistet që vizitojnë këto zona. Kjo situatë ka krijuar disavantazhim, mos zhvillim madje edhe rrezikim të potencialit mjedisor e turistik që kanë disa njësi administrative strategjike për Bashkinë Mat. Si rrjedhojë nevojitet ngritja e një modeli të koordinuar menaxhimi mes qendrës administrative Burrel dhe njësisive administrative strategjike, konkretisht ngritja e strukturave ekologjike mbrojtëse dhe stimuluese të mjedisit e turizmit. Zonat e propozuara për këtë model, menaxhim i koordinuar, janë:

- Njësia administrative Lis, me një popullsi prej 3500 banorësh, përbëhet nga fshatrat Vinjoll, Gjalish, Burgajet, Zenisht, Shoshaj, Mallunxë. Nj. Adm. Lis ka një potencial të madh zhvillimi për turizmin pasi është zona ku kalon rruga që lidh me objektet e trashëgimisë si kalaja e Stelushit, si dhe lidhja e bashkisë Mat me Bashkinë Dibër nëpërmjet fshatit Qaf Murrë.
- Njësia administrative Derjan, me një popullsi prej 2000 banorësh, përbëhet nga fshatrat Derjan (fshati qendër), Urxallë, Barbullej, Dukagjin, Gjoçaj, Lami Madh, Zall Gjoçaj. Kjo zone administrative është arteria kryesore që bën të mundur lidhjen e Bashkisë Mat me Parkun e Zallit Gjoçaj si dhe Bashkinë Mirditë. Kjo zonë ka dhe një sërë objektesh të rëndësishme me potencial turistik si Guri I gjatë në Urxallë, monumentin e Kuvendit Dukagjinit, apo Parkun e madh të gështenjave në Dukagjin.
- Nj. Administrarive Rukaj, me qendër Bruçin, ka një popullsi prej 2500 banorësh. Kjo zonë ndodhet në rrugën që kalon në korridorin e Matit dhe bën lidhjen me Bashkinë Mirditë. Kjo zonë është e pasur me burime natyrore si shpellat e Bllazit, Nezirit, burimi i Shutrejës dhe Kanioni Urakë.
- Nj. Administrative Macukull, me qendër fshatin Macukull (mbi 1000 metra mbi nivelin e detit) ka një popullsi prej 2000 banorësh. Zonë tepër e pasur me potencial turistik dhe vlera historike, kulturore natyrore si: Rrënojat e kishës së Shën Trinisë në Dasnjanë

(Macukull). Shpella e Valcës e vendosur në shpatin e malit të Dejës, në kufi me përroin e Kalvaçit e cila zë një sip prej 2 Ha. Maja e Dejës e cila është e dukshme nga qyteti i Burrelit me një lartësi prej 2246 m dhe mundësi për turistët dhe të apasionuarit për destinacionet malore për alpinizëm dhe ski. Parqe Natyrore si Mbasdejës (pjesa e pasme e malit të Dejës), që i bashkangjitet parqeve kombëtare të Lurës dhe Zall Gjocaj etj.

Për arsye të distancës dhe mungesës së infrastrukturës, mjedisi dhe turizmi nuk kanë as mbrojtjen dhe as mbështetjen e përshtatshme duke krijuar kështu vështirësi për NJVV Mat në menaxhim dhe ofrim shërbimesh për mjedisin, turizmin si edhe për banorët e zones, cilësinë e jetës së tyre. Për këtë arsye është e domosdoshme që të fokusohemi në binomin mjedis-turizëm, si ngushtësisht i lidhur me zhvillimin e qëndrueshëm të zonës e të rajonit.

1.2 Ndikimi dhe qëndrueshmëria e projektit

Ndikimi që projekti do të ketë të grupet e synuara dhe te përfituesit përfundimtar është në disa plane si:

- NJVV Mat do të rrisë kapacitetet, do të përmirësojë cilësinë e ofrimit të shërbimit përmes krijimit të modelit të menaxhimit të koordinuar për çështje mjedisore dhe turizëm.
- Katër njësi administrative në NJVVB Mat do të kenë Qendra ekologjike mjedisore-turistike për të ofruar mbrojtje për mjedisin dhe nxitje për zhvillimin e turizmit
- Katër grupe komunitarë të mobilitetit vullnetar do të aktivizohen në këto njësi administrative
- 10.000 banorët e njësive administrative do të përfitojnë nga ky model, duke pasur më shumë siguri për marrjen e shërbimit cilësor në rastet e emergjencave mjedisore, më shumë vëmendje për zhvillimin e potencialit turistik, si edhe ambiente rekreative për argëtim dhe socializim
- Rajoni Dibër, sektori i mjedisit, sektori i turizmit dhe kohezioni social

Përmes ngritjes së këtyre qendrave në secilën njësi administrative do të krijohet një model i koordinuar menaxhimi mes qendrës administrative Burrel dhe njësive administrative periferike, model ky që do të qëndrojë dhe do të vazhdojë edhe në vijim si model shërbimi për çështje mjedisore dhe të turizmit. Duke i dhënë kështu zgjidhje sfidave aktuale të NJVV Mat por jo vetëm. Potenciali mjedisor dhe turistik i NJVV Mat është pasuri e gjithë rajonit, e si rrjedhojë kontributi në këto pika strategjike do të ketë impakt në nivel rajonal , në mbrojtje të mjedisit, dhe zhvillim te potencialit turistik.

Ky projekt do të jetë i qëndrueshëm në vijim në aspektet:

- Qëndrueshmëri financiare: NJVV Mat do të vërë në dispozicion burimet e të ardhurave për të mbuluar të gjitha kostot e ardhshme operative dhe të mirëmbajtjes;
- Qëndrueshmëri institucionale: struktura që do të ngrihet në modelin e koordinuar të menaxhimit, krijimi i grupeve vullnetare të mobilitetit, aftësimi i banorëve në zonë për të vepruar në raste emergjence, ndërgjegjësimi i tyre në lidhje me potencialin e mjedisit dhe turizmit do të bëjë të mundur që rezultatet e projektit të vazhdojnë të jenë funksionale edhe pas përfundimit të projektit. Ky projekt do të jetë në pronësi të Bashkisë Mat dhe menaxhimi i ambienteve rekreative do të jetë në përdorim për menaxhim në marrëveshje më tej me anë të njësive administrative Rukaj, Macukull, Derjan, Lis si dhe Drejtorisë për mbrotjen e mjedisit në bashki.
- Qëndrueshmëri mjedisore: ky projekt është ideuar bazuar mbi nevojën aktuale të NJVV Mat në lidhje me çështjet mjedisore, ndërhyrjet në rastet e emergjencave, mbrotjen e mjedisit si edhe në lidhje me çështjet e zhvillimit të potencialit turistik në katër prej njësive administrative me potencial strategjik në NJVV Mat.

Përmes ngritjes së katër qendrave ekologjike ndikimi në mjedis do të jetë në disa plane;

- në përdorimin e materialeve ekologjike, duke ndikuar kështu në uljen e shkallës së ndotjes dhe qëndrueshmëri ekologjike
- në krijimin e infrastrukturës së domosdoshme (blerjen e bazës materiale) për të ndërhyrë në rastet e emergjencave mjedisore (zjarre) si model i koordinuar menaxhimi i këtyre rasteve duke rritur kështu shkallën e mbrotjes në kohë në këto zona periferike
- në ndërgjegjësimin e banorëve të zonës në lidhje me potencialin mjedisor dhe rolin e përgjegjësitë e individit, duke krijuar kështu një qasje më të përgjegjshme ndaj mjedisit
- në aftësimin, rritjen e kapaciteteve të grupeve vendore komunitare duke krijuar kështu struktura të qëndrueshme në nivel lokal.

2. PROJEKT ZBATIMI

Bazuar në standartet dhe rregullat e projektimit si dhe në përshtatje më kërkesat dhe nevojat e zonës, janë zgjedhur elementet kryesore që do të përdoren në zonat e përmendura.

Projektimi që do kryhet në këto zone do të jetë në funksion të këtyre elementeve kryesore dhe nën ndikimin e topografisë së terrenit, situatës hidrologjike, të karakteristikave gjeologjike e gjeoteknike etj

2.1 Stacione Kamping

- **Zona për Çadra dhe Karavane/Kamperë:**

- Sipërfaqe e sheshtë dhe e pastruar (të paktën 4-6 metra katrorë për çdo çadër ose kamper).
- Mundësi për ndarjen e hapësirave për çadra dhe kamperë (zakonisht me shiritat ndarës ose shenja për të ruajtur distancën mes tyre).
- Hapësira duhet të jetë larg burimeve të ujit dhe të mbrojtë kampistët nga era dhe rreziku i përmytjeve.
- Përdorimi i materialeve që përmirësojnë drenazhimin dhe mbrojnë tokën nga erozioni është thelbësor.

→ Zona e Shërbimeve dhe Infrastruktura:

- **Banja dhe Tualetet:**
 - Të paktën një tualet dhe një dush për çdo 10-15 vende të kampingut.
 - Sigurimi i ujit të pijshëm dhe kanalizimeve të pastra.
 - Banja dhe tualetet duhet të ndahen për burra dhe gra dhe të pajisen me pastrues dhe mbulesa.
- **Zonat e Gatimit:**
 - Kuzhina me soba dhe lavamane të paktën për çdo 15-20 kampistë.
 - Dritë elektrike, dush të ftohtë dhe të ngrohtë, dhe zona për grilimin e ushqimit.
 - Pjesë të dedikuara për mbajtjen e mbeturinave dhe riciklimin.
- **Drita dhe Energjia:**
 - Sigurimi i ndriçimit të zonës së kampingut (për siguri dhe për rehatinë e kampistëve gjatë natës).
 - Përdorimi i energjisë solare, energjisë elektrike nga rrjeti ose një sistem me gjenerator për furnizimin me energji.

→ Infrastruktura e Ujit dhe Drenazhimi

- **Uji i pijshëm:** Sigurimi i një sistemi të besueshëm për furnizimin me ujë të pastër dhe të mjaftueshëm për nevojat e kampistëve. Përdorimi i rezervuarëve të ujit dhe lidhja me sistemet e ujësjellësit lokal.
- **Drenazhimi i ujërave të ndotura dhe mbeturinave:**
 - Kanalizime për ujin e përdorur dhe sistem për largimin e mbeturinave.
 - Përdorimi i sistemeve të pastrimit dhe riciklimit të ujërave.
- **Menaxhimi i mbetjeve:**
 - Pikë mbledhjeje për mbeturinat, ku të kampistët mund të hedhin mbeturinat dhe materialet për riciklim (qese, stako letre, qelqi).
- **Siguria dhe Ndihma e Shpejtë**
 - **Plani i sigurisë:** Sistemi i alarmit dhe udhëzimet për emergjencat (përfshirë planin e evakuimit dhe udhëzimet për zjarrin).
 - **Pika të ndihmës së shpejtë:** Sigurimi i stafit të trajnuar dhe mundësisë për kontakte

urgjente.

→ **Elementët Mjedisor dhe Ekologjik**

- **Menaxhimi i energjisë dhe burimeve natyrore:** Përdorimi i energjisë solare dhe burimeve të rinovueshme për ndriçimin dhe ngrohjen e ujit.
- **Përkujdesja për biodiversitetin:** Pastrimi dhe ruajtja e peizazhit natyror, përfshirë mbrojtjen e florës dhe faunës vendase.

→ **Hapësirat Rekreative dhe Aktivitetet e Natyrore**

- **Zona për aktivitete sociale dhe rekreative:** Hapësira për aktivitete të natyrës si ecje, biçikletë, peshkim, etj.
- **Stol and tavolina për piknik:** Stola, tavolina dhe ambiente të tjera të përshtatshme për relaksim dhe takimet shoqërore.

→ **Kushtet e Mirëmbajtjes dhe Menaxhimi**

- **Kujdes i vazhdueshëm për ambientin:** Përdorimi i kontraktorëve të mirë të cilët mund të sigurojnë pastrimin dhe mirëmbajtjen e përditshme të stacionit.
- **Mbështetje dhe komunikimi me vizitorët:** Një sistem për informimin dhe mbështetje të shpejtë të turistëve, duke përfshirë një tabelë informuese me rregullat dhe mundësitë për aktivitete.

2.2 Kende lojrash ekologjike.

→ **Materialet Ekologjike dhe të Qëndrueshme**

- **Përdorimi i materialeve natyrore:**
 - Druri i pa trajtuar dhe i qëndrueshëm, i cili nuk përmban kimikate të dëmshme, si p.sh. druri i lisit, pishës ose akacios, mund të jetë një opsion i shkëlqyer për pajisjet e lojrave.
 - Guri dhe llaçi natyral mund të përdoren për ndërtimin e mureve, rrugëve apo strukturave dekorative.
 - Materialet e ricikluara dhe të riciklueshme (si goma e ricikluar për shtrimin e tokës, plastika pa BPA, etj.).
 - Pjesët e mobiljeve dhe elementëve të tjera duhet të jenë pa toksina dhe substanca që ndoten mjedisin.
- **Përfundimet e natyrshme dhe jo-toksike:**
 - Përdorimi i lyerjeve dhe bojërave ekologjike, të cilat janë pa kimikate dhe substanca të dëmshme për shëndetin e fëmijëve dhe mjedisin (p.sh., bojëra natyrore, vajra vegjetalë).

→ **Pajisjet dhe Strukturat e Lojërave**

- **Rrëshqitëse dhe Pllaja (Slide):**
 - Mund të jenë të ndërtuara nga druri natyral, guri ose materiale të ricikluara (si goma e ricikluar për t'i bërë ato më të buta dhe më të sigurta).
- **Lëvizës dhe Varës:**

- Lëvizësit si litarët ose kolektori i ngjitjes mund të jenë të lidhur nëpër pemë ose struktura druri, që nuk dëmtojnë natyrën përreth.
- **Pjesët edukative dhe natyrore:**
 - Mund të shtohen elemente të natyrës si pemë të vogla, shkurre, ose hapsira të mbushura me lule për të krijuar mundësi për të mësuar rreth natyrës dhe biodiversitetit.
 - Mund të përdoren mekanizma interaktivë si: pajisje për mbledhjen e ujit, mësimi për riciklimin e mbetjeve, ose një kopsht edukativ për fëmijët.
- **Siguria dhe Ergonomia**
 - **Siguria për fëmijët:**
 - Të gjitha pajisjet dhe strukturat duhet të kenë një dizajn të sigurt dhe të jenë pa skaje të mprehta, duke minimizuar mundësinë e dëmtimeve.
 - Përdorimi i materialeve që absorbojnë goditjet (p.sh., pllaka të goma për shtrimin e tokës, ose bar natyral si llambër).
 - Shtrimi i tokës duhet të jetë i butë dhe i sigurt për të mbrojtur fëmijët në rast të rënieve, por gjithashtu të jetë ekologjik dhe i qëndrueshëm.
 - **Lartësia dhe hapësira:**
 - Pajisjet nuk duhet të jenë shumë të larta për të parandaluar aksidentet dhe lëndimet e fëmijëve.
 - Këndet e lojrave duhet të kenë hapësirë të mjaftueshme për të siguruar që fëmijët mund të lëvizin lirisht dhe të luajnë pa rrezik.
- **Pajisje dhe Mjetet Interaktive**
 - **Instrumente muzikore natyrore:**
 - Përdorimi i instrumenteve muzikore si këngë natyrore ose trombë natyrore që mund të jenë bërë nga druri ose materialet organike.
 - Mund të krijohen ambiente të tjera interaktive që përdorin elemente natyrore për të nxitur kreativitetin, si shembuj me burime natyrore që fëmijët mund të ndihmojnë në krijimin e muzikës ose zhurmave.
 - **Elemente për edukimin ekologjik:**
 - Mund të krijohen ambiente dhe lojëra që promovojnë mbrojtjen e natyrës, si p.sh. sistemet e riciklimit, mbledhja e ujit, ose ndihma për ruajtjen e florës dhe faunës.
- **Mbrojtja e Mjedisit dhe Qëndrueshmëria**
 - **Konsiderata mjedisore:**
 - **Menaxhimi i ujërave:** Instalim i sistemeve të grumbullimit të ujit të shiut për t'u përdorur për ujitje të pemëve dhe për qëllime të tjera të nevojshme.
 - **Përdorimi i energjisë solare** për ndriçimin e hapësirave të lojrave në orët e natës, në mënyrë që të ruhet energjia dhe të minimizohet konsumimi i energjisë elektrike.
 - **Rikthimi i hapësirave natyrore:** Sigurimi i një mjedisi që mbështet biodiversitetin, duke pasur parasysh përdorimin e bimëve vendase dhe sigurinë ekologjike.
 - **Shtrimi i tokës:**
 - Përdorimi i materialeve natyrale si shtrimi me dhe, bar natyral, ose guri për të shmangur

përdorimin e materialeve të dëmshme mjedisore si asfalt apo pllaka plastike.

→ Dizajni dhe Komoditeti

- **Zonat e relaksimit për prindërit:**

- Këndet ekologjike mund të ofrojnë gjithashtu mundësi për të ulur prindërit ose shoqëruesit, si banka të bëra nga druri ose materiali natyral, për të siguruar që ata të mund të shikojnë dhe mbikëqyrin fëmijët gjatë lojës.

- **Hapësira e hapur dhe e gjelbër:**

- Këndi i lojrave duhet të ketë shumë hapësirë të gjelbër dhe mundësi për explorim, për t'i lejuar fëmijët të zhvillojnë aftësi motorike dhe njohjen e natyrës.

→ Mbështetje dhe Mirëmbajtje

- **Mirëmbajtja e qëndrueshme:**

- Përdorimi i materialeve që kërkojnë mirëmbajtje minimale dhe që janë të qëndrueshëm ndaj kushteve të jashtme, si moti dhe dëmtimi nga përdorimi i përditshëm.
- Rregullimi dhe kontrolli i rregullt i pajisjeve dhe elementëve për të siguruar që ato të jenë të sigurta dhe në gjendje të mirë për përdorim.

2.3 Punime riparimi dhe lyerje

→ Riparimi i Mureve (Brenda dhe Jashtë)

- **Vlerësimi dhe pastrimi i sipërfaqes:** Para se të filloni riparimin, duhet të pastroni sipërfaqen nga pluhuri, yndyra dhe ndotësit e tjerë.

- **Pastrimi:** Mund të përdoret një furçë dhe detergjent të butë për pastrimin e sipërfaqeve.

- **Pastrimi i ndotësve të fortë:** Nëse ka yndyrë ose mbetje tjetër të forta, mund të përdoret një pastrues më intensiv ose pastrues kimik.

- **Riparimi i mureve të dëmtuara (muret me çarje, plaske, ose vrima):**

- **Përzierje e pllakave të riparimit:** Përdoren llaç ose pluhur për riparim (llac, gëlqere, ose pllaka çimento të qëndrueshme). Përdoret për të mbushur çarjet dhe vrimat.

- **Pastrimi dhe përgatitja e sipërfaqes:** Pastroni dhe lyeni sipërfaqet për të siguruar ngjitjen e mirë të materialeve të riparimit.

- **Lyerja e murit të riparuar:**

- **Baza e lyerjes:** Sigurohuni që baza të jetë e pastër dhe e thatë përpara se të vendosni lyerjen. Lyerja mund të jetë e pastër ose me ngjyrë (bëhet me bojë naftë, lateks, ose gëlqere).

→ Riparimi i Mureve me Pllaka

- **Shpërndarja dhe montimi i pllakatave të reja:**

- Pastrimi i sipërfaqes ku do të vendoset pllaka e re (duhet të jetë e pastruar dhe e ngurtësuar).

- **Përdorimi i pllakave të riparimit:** Përdorni pllakë të re dhe mund të përdorni

ngjitësin për pllaka (adhesive tile mortar).

→ Punimet e Lyerjes

Lyerja është një proces që kërkon teknikë të mirë dhe materiale cilësore për të siguruar një sipërfaqe të bukur dhe të qëndrueshme.

A. Lyerja e Mureve të Brendshëm

- **Lyerja e mureve me ngjyrë (Lateks, Akrilik, etj.):**

- **Përgatitja e sipërfaqes:** Para lyerjes, sipërfaqja duhet të jetë e pastër, e thatë dhe e niveluar. Mund të përdoren grund ose produkte për përgatitjen e mureve.
- **Përdorimi i bojrës:** Përdorni bojë me cilësi të lartë (bojë lateksi ose akrilik) që është e përshtatshme për lyerje muresh të brendshme. Boja duhet të jetë e qëndrueshme dhe të sigurojë mbulueshmëri të mirë.
- **Aplikimi i shtresës bazë (grund):** Nëse është e nevojshme, përdorni një shtresë përgatitëse (grund), veçanërisht për sipërfaqet që janë të thithshme ose të papërgatitura.
- **Aplikimi i lyerjes:** Lyerja duhet të bëhet me brushë, rul, ose lloj tjetër mjeti të përshtatshëm, duke aplikuar disa shtresa të holla për të arritur mbulueshmërinë dhe efektin e dëshiruar.

B. Lyerja e Sipërfaqeve të Jashtme

- **Përgatitja e sipërfaqes (fashëzim i fasadës):**

- **Pastrimi:** Sipërfaqet duhet të jenë të pastra dhe të thata përpara se të vendosni lyerjen. Nëse ka pluhur ose yndyrë, përdorni pastrues të përshtatshëm.
- **Aplikimi i shtresës bazë:** Një shtresë e ngurtë dhe e mbrojtur është e nevojshme për sipërfaqet e jashtme. Mund të përdoren boja për fasada ose shtresa speciale që mbrojnë muret nga faktorët e jashtëm si lagështia dhe dielli.

- **Lyerja e fasadës:**

- **Boja e jashtme:** Zgjedhja e llojit të bojës për fasadën është thelbësore (bojë fasade e qëndrueshme ndaj kushteve atmosferike dhe UV). Përdorimi i bojrës me rezistencë të lartë ndaj motit dhe pabarazive të kushteve atmosferike.
- **Shtrimi dhe lyerja:** Aplikoni bojën me përvojë dhe sigurohuni që të mbuloni çdo pjesë të sipërfaqes.
- **Ndjekja e procedurës:** Përdorni brushën dhe valixhen e përshtatshme për të arritur mbulueshmëri të njëtrajtshme.

→ Riparimet e Parketit dhe Sipërfaqeve të Drurit

- **Riparimi i parketit:**

- **Pastrimi i sipërfaqes:** Para se të riparoni parketin, hiqni pluhurin dhe papastërtitë.
- **Riparimi i dëmtimeve:** Përdorni llaç druri për të mbushur vrimat ose dëmtimet e vogla. Përdorni një sharrë për të rrafshuar sipërfaqen dhe për të riparuar dëmtimet më të mëdha.

- **Lyerja e drurit:**

- **Aplikimi i vajrave dhe vernizave:** Për lyerje të drurit, përdoren vajra ose verniz të pastër, ose bojë që është e përshtatshme për drurin.

- **Përgatitja e sipërfaqes:** Druri duhet të jetë i pastër, i thatë dhe i lëmuar përpara lyerjes.
 - **Bojë për mure të brendshëm:**
 - Bojë hidromat ose bojë lateksi (bojë akrilike) për sipërfaqe të brendshme, që ofron mbulueshmëri të lartë dhe qëndron mirë për një periudhë të gjatë.
 - **Bojë për fasada:**
 - Bojë për fasadën e jashtme që është e qëndrueshme ndaj rrezatimit UV dhe faktorëve atmosferikë (si shi, diell, e ftohtë).
 - **Llaç për riparim të muraturës:**
 - Llaç pluhuri për riparimin e çarjeve dhe vrimave në mure, që mund të përdoret për struktura muratore të ndryshme.
 - **Vajra dhe verniz për drurin:**
 - Verniz për drurin që është i përshtatshëm për sipërfaqe të brendshme dhe të jashtme, që siguron mbrojtje dhe estetikë.
- **Procedura e Punimeve**
- **Përgatitja e sipërfaqes:** Pastrimi dhe larja e sipërfaqeve është e nevojshme për të siguruar adhezion të mirë të materialeve.
 - **Aplikimi i shtresave:** Siguroni që çdo shtresë (llac, grund, ose bojë) të aplikohet në mënyrë uniforme dhe të lërë të thahet plotësisht para aplikimit të shtresave të tjera.
 - **Mbarimi dhe pastrimi:** Pas përfundimit të punës, pastroni mjetet e përdorura dhe sigurohuni që sipërfaqet të jenë të pastra dhe të gatshme për përdorim.

2.4 Punime Markimin e shtigjeve

Markimi i shtigjeve është një proces i rëndësishëm për sigurinë dhe orientimin e përdoruesve në ambiente natyrore, si dhe për të siguruar që shtigjet janë të qarta, të lehta për t'u ndjekur dhe të sigurt për ata që i përdorin, qofshin ata këmbësorë, biçikletistë, ose përdorues të mjeteve të tjera. Kjo përfshin përdorimin e elementeve vizuale dhe fizike që ndihmojnë në orientimin dhe sigurinë, duke pasur parasysh natyrën dhe qëllimin e shtigjeve, si dhe standardet e sigurisë dhe mjedisit.

Ja disa **specifikime teknike për markimin e shtigjeve:**

1. Llojet e Shtigjeve dhe Kategoritë e Markimit

Shtigjet mund të shfrytëzohen për ecje këmbësorësh, kalërim, biçikleta, vrapim, dhe aktivitete të tjera natyrore. Markimi duhet të jetë i përshtatshëm për secilin lloj aktiviteti.

A. Shtigje për Ecje Këmbësorësh

- **Gjerësia e shtigjeve:** Shtigjet duhet të jenë të mjaftueshme për kalimin e sigurt të përdoruesve të shumtë. Për shtigje këmbësorësh, gjerësia minimale është zakonisht 1.2–1.5 metra, ndërsa për shtigje që mund të ndahen për ecje dhe biçikletë, kjo mund të jetë 2-3 metra.
- **Shtigje të niveluar dhe të pastruar:** Sipërfaqja e shtigjeve duhet të jetë e sheshtë dhe pa pengesa, e pastruar nga mbeturinat dhe materialet të cilat mund të shkaktojnë rrezik.

B. Shtigje për Biçikleta

- **Markimi i shtigjeve të dedikuara për biçikleta:** Kjo përfshin shënjime të veçanta, si për shembull vija të verdha ose blu që shfaqin drejtimin dhe kufirin e shtigjeve për biçikleta.
- **Përgatitja e sipërfaqes:** Sipërfaqja e shtigjeve për biçikleta duhet të jetë e niveluar dhe pa gurë, rrudha ose përplasje të tjera që mund të rrezikojnë sigurinë e përdoruesve të biçikletave.

C. Shtigje për Aktivitetet e Kalërimit

- **Gjerësia dhe hapësira e shtigjeve:** Për kalërim, shtigjet duhet të jenë më të gjera (të paktën 2-3 metra) për të mundësuar kalimin e sigurt të kalimtarëve dhe kalëruesve. Gjithashtu, duhet të sigurohen hapësira të mjaftueshme për kalërimin pa rrezik.

D. Shtigje të Kombinuara

- **Shtigje të përdorshme nga disa aktivitete:** Shtigjet që përdoren për më shumë se një aktivitet (siç janë shtigjet për ecje dhe biçikleta) duhet të jenë të markuara dhe të ndara qartë për të siguruar që përdoruesit të ndihen të sigurt.

2. Elementet e Markimit dhe Ndhmës Vizuale

Markimi i shtigjeve përfshin përdorimin e elementeve që mund të ndihmojnë përdoruesit të orientohen dhe të shmangin humbjen.

A. Shenjat dhe Simbolet

- **Simbolet e Aktivitetit:**
 - Për çdo lloj aktiviteti, shenjat e duhura duhet të vendosen në hyrje dhe gjatë shtigjeve për të treguar se cili aktivitet është i lejuar (këmbësorë, biçikleta, kalërim, etj.).
 - Shenjat e përdorura mund të përfshijnë simbole të thjeshta dhe të njohura, si për shembull:
 - Shënja e biçikletës për shtigje të dedikuara për biçikleta.
 - Shënja e kalërimit për shtigje të dedikuara për kalërim.
 - Shënja e këmbësorëve për shtigje për ecje këmbësorësh.
- **Shenjat Drejtimi dhe Dallimi i Shtigjeve:**
 - Shenjat e drejtpërdrejta dhe ndihmëse janë thelbësore për të udhëzuar përdoruesit në drejtimin e duhur.
 - **Shenjat e drejtpërdrejta:** Duhet të vendosen në distanca të rregullta për të udhëzuar përdoruesit kur janë në një hapësirë të gjerë ose kur shtigjet janë të pasigurt për t'u ndjekur.
 - **Shenjat për kthesa:** Shenjat që tregojnë kthesat dhe drejtime të tjera janë të domosdoshme për të shmangur ngatërrimet.
- **Aftësia për të lexuar shenjat nga distanca:** Shenjat duhet të jenë të dukshme dhe të lexueshme nga distanca. Për shembull, ato mund të jenë me ngjyra të ndryshme për të treguar rrezikun dhe mundësitë.

B. Ngjyrat dhe Materialet për Markimin

- **Vija dhe shenjat me ngjyra të forta:**

- **Ngjyrat e përdorura:** Përdorimi i ngjyrave të gjalla është i rëndësishëm për shenjat dhe vijat. Për shembull, për shtigjet për biçikleta, ngjyra e zakonshme është **e verdhë ose blu**, ndërsa për shtigjet për këmbësorë, mund të përdoren ngjyra **e kuqe ose jeshile**.
- **Përdorimi i materialeve të qëndrueshme dhe të dukshme:** Përdorimi i materialeve të pastrueshme dhe të qëndrueshme ndaj kushteve të motit (për shembull, ngjitës i fortë për shenjën dhe markimin e tokës).

C. Rruga dhe Sipërfaqja e Markuar

- **Shënjimi i vijave në tokë:**

- Përdorimi i vijave të shenjave në sipërfaqe për të ndihmuar përdoruesit të mbajnë drejtimin dhe të qëndrojnë brenda shtigjeve.
- Për shtigje biçikletash, mund të përdoret një shenjë ngjyrë **blu ose e verdhë**, ndërsa për këmbësorët mund të përdoret një shenjë më e thjeshtë ngjyrë **të bardhë ose jeshile**.

- **Markimi i vendndodhjes së shenjave:**

- Shenjat duhet të jenë të vendosura në vende të dukshme, siç janë nyjet kryesore, hyrjet e shtigjeve dhe këndet e kthesave.
- Në shtigje më të largëta ose të izoluar, mund të vendosen edhe shenja të mëdha për udhëzimin e përdoruesve në raste të motit të keq ose në terrene më të vështira.

3. Markimi për Sigurinë dhe Ndhimën e Shpejtë

- **Shenjat për Sigurinë:**

- Duhet të vendosen shenja që sinjalizojnë rreziqet e mundshme përgjatë shtigjeve, si: rrezik nga shembjet e gurëve, zona të rrezikshme për kalim, ose kushte të tjera të vështira.
- **Shenjat për ndihmën e shpejtë:** Vendosja e shenjave për stacione ndihme të shpejtë (nëse është e nevojshme), si dhe informacion për kontaktet urgjente.

- **Rrethimi i zonës së rrezikut:** Përdorimi i rrethimit dhe barrierave për të sinjalizuar mundësitë për kalim të rrezikshëm.

4. Mbajtja dhe Mirëmbajtja e Markimit

- **Përditësimi i shenjave dhe markimit:** Është e rëndësishme të kontrolloni dhe rregulloni rregullisht shenjat dhe markimin për të siguruar që ato të jenë në gjendje të mirë dhe funksionale. Shenjat e dëmtuara ose të fshehura duhet të riparohen ose zëvendësohen menjëherë.
- **Pastrimi dhe mbrojtja nga faktorët e jashtëm:** Shenjat dhe markimi duhet të pastroni dhe të mbrohen nga mbeturinat, borë, ose ujë që mund të mbulojnë ose dëmojnë ato.

Përmbledhje:

Markimi i shtigjeve kërkon përdorimin e elementeve të qarta, të qëndrueshme dhe të përshtatshme për

DERBI-E sh.p.k
Konsulencë - Projektim - Supervizion

Mob/Cel: +355672057534
Email: derbie.studio@gmail.com
Web: www.derbi-e.com

Rruga e Dibrës | Pranë Komisarariatit Nr 4 | Pallati Andi Konstruksion | Sh 1, H 3 | Tiranë, Albania

çdo aktivitet, përfshirë shenjat për drejtimin, llojin e aktivitetit, rreziqet dhe mundësitë. Siguria dhe orientimi i përdoruesve janë kryesore, dhe për këtë arsye markimi duhet të jetë i dukshëm dhe i kuptueshëm nga të gjithë.

Relatoi :
DERBI-E Sh.p.k
Ing. Laurent Dedja

